

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH

Kod przedmiotu	
Kierunek	Pedagogika, II stopień Moduł: WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA
Profil kształcenia	Praktyczny
Semestr	semestr 2, praktyka kierunkowa
Rodzaj praktyk	praktyki zawodowe
Opiekun praktyk	dr Teresa Janicka-Panek, prof. PUSB
Tryb studiów (studia stacjonarne, studia niestacjonarne)	studia niestacjonarne

Cele praktyk (ogólne i szczegółowe)

Celem praktyk zawodowych jest zdobycie doświadczenia związanego z edukacją włączającą, pracą terapeutyczną i opiekuńczą; w tym dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i specjalistów z zakresu wspomaganie rozwoju dziecka; oraz konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki specjalnej oraz edukacji włączającej z rzeczywistością pedagogiczną. Praktyki zawodowe są zintegrowane z rodzajem prowadzonych zajęć.

Cele ogólne:

1. Poznanie specyfiki przedszkola, szkoły (oddziału przedszkolnego) lub placówki systemu oświaty, w szczególności: zadań z zakresu edukacji włączającej, terapii pedagogicznej, opiekuńczo-wychowawczej, organizacji pracy, zakresów zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji i programu realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniającego treści wynikające z przepisów dotyczących doradztwa zawodowego.
2. Pogłębienie i poszerzenie umiejętności zdobytych przez studenta w czasie studiów oraz nabycie nowych umiejętności poprzez praktyczne rozwiązywanie rzeczywistych zadań zawodowych.
3. Doskonalenie zawodowe poprzez konfrontację przygotowania teoretycznego z praktyką, poszerzenie wiedzy zdobytej w czasie studiów.
4. Nabycie umiejętności i zachowań potrzebnych w środowisku pracy; praca w zespole, należyty stosunek do pracy i innych współuczestników, z którymi praca jest wykonywana.
5. Zapoznanie z organizacją i funkcjonowaniem instytucji oraz stanowisk związanych z realizacją zadań bezpośrednio powiązanych z pracą terapeutyczną, pedagogiczną, dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą oraz organizacyjną.

6. Zapoznanie z wyposażeniem technicznym, technologicznym i informatycznym szkół/placówek systemu oświaty, realizujących edukację włączającą.
7. Zapoznanie z procedurami prowadzenia dokumentacji w przedszkolu/szkole/placówce systemu oświaty, w których realizowana jest edukacja włączająca lub/i wspomaganie w rozwoju.
8. Poznanie środowiska zawodowego, zasad etyki zawodowej, zasad zapewniania bezpieczeństwa, holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do podmiotów, uczestniczących w procesie realizacji praktyk zawodowych.
9. Zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą oraz opiekuńczą terapeuty/nauczyciela/opiekuna/wychowawcy/ i konfrontowanie nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną i społeczną.
10. Przygotowywanie do samodzielnej pracy na stanowisku nauczyciela terapeuty oraz do podejmowania decyzji w zakresie edukacji włączającej i wspomagania w rozwoju.
11. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za realizację zadań podejmowanych podczas odbywania praktyki zawodowej.

Cele szczegółowe:

12. Poznawanie podstaw prawnych i specyfiki funkcjonowania przedszkoli/szkół/placówek systemu oświaty w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju.
13. Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi przedszkoli/szkół/ placówek systemu oświaty oraz ze znaczeniem diagnozy jednostki, grupy, środowiska w planowaniu pracy terapeutycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz dydaktycznej.
14. Gromadzenie doświadczeń związanych z pracą terapeutyczną, edukacją włączającą, dydaktyczną, wychowawczo-opiekuńczą; konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej oraz edukacji włączającej z praktyką pedagogiczną.
15. Obserwowanie i interpretowanie indywidualnych potrzeb dzieci oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
16. Obserwowanie (asystowanie) zajęć terapeutycznych, dydaktycznych, wychowawczo-opiekuńczych w szkole/placówce opiekuńczej z wykorzystaniem zdobytej wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej, psychologii i socjologii.
17. Odpowiedzialne przygotowywanie się do prowadzenia zajęć z zakresu wspomagania i edukacji włączającej w szkole/placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz ich dokumentowanie.
18. Kształtowanie umiejętności obserwowania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczyciela/specjalistów w przedszkolu/szkole/placówce systemu oświaty.

Opis efektów uczenia się uzyskiwanych przez uczestnika studiów w ramach praktyk

OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ

**SYMBOL PRK
(odniesienie do
kierunkowych efektów**

		uczenia się)
WIEDZA		
Student zna i rozumie		
1	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	PED2_W01
2	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	PED2_W02
3	specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji i program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający treści wynikające z przepisów dotyczących doradztwa zawodowego;	PED2_W01
4	zakresy pedagogiki specjalnej;	PED2_W03
5	konceptcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	PED2_W04
6	zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji; zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.	PED2_W15
7	współczesne podejście do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikające z niego nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca;	PED2_W12 PED2_W13
8	system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego;	PED2_W07
9	organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć;	PED2_W07 PED2_W08
10	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	PED2 PED2_W15_W07 PED2_W08
11	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	PED2_W07 PED2_W08 PED2_W12
12	zasady udzielania pierwszej pomocy;	PED2_W13
13	zasady ochrony własności intelektualnej.	PED2_W14 PED2_W15
UMIĘTNOŚCI		
Student potrafi		
1	wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych;	PED2_U01 PED2_U04

2	rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	PED2_U01 PED2_U03
3	zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty i dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;	PED2_U04
4	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji; w tym zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty; dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń;	PED2_U08
5	prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć;	PED2_U11 PED2_U13
6	pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów;	PED2_U14 PED2_U15
7	analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych;	PED2_U19
8	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną terminologią;	PED2_U12 PED2_U16
9	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	PED2_U16
10	udzielać pierwszej pomocy;	PED2_U11 PED2_U13
KOMPETENCJ SPOŁECZNE		
Student jest gotów do		
1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	PED2_K11 PED2_K09
2	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	PED2_K10 PED2_K11
3	komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne;	PED2_K06 PED2_K10
4	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	PED2_K01 PED2_K09
5	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej; skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk	PED2_K11

Miejsce odbywania praktyk

Miejsce odbywania praktyk:

1. W przedszkolach, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także w innych formach wychowania przedszkolnego;
2. W oddziałach przedszkolnych, integracyjnych, specjalnych w szkołach podstawowych
3. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych (np. w żłobkach), w oddziałach których znajdują się dzieci/wychowankowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagający wspomaganie w rozwoju.

Wskazane elementy infrastrukturalne oraz elementy wyposażenia, w jakie musi być wyposażone miejsce odbywania praktyk:

1. Placówki posiadają wyposażenie/infrastrukturę (pomoce dydaktyczne, urządzenia techniczne, tablice interaktywne, pakiety edukacyjne i inne media, aranżację przestrzeni edukacyjnej), które umożliwiają realizację efektów zawartych w podstawie programowej, w spersonalizowanych programach, np. IPET .
2. Pomieszczenie i stanowisko pracy umożliwiające opracowywanie dokumentacji służącej realizacji praktyki oraz jej weryfikację przez zakładowego opiekuna praktyki, a także służące konsultacjom z opiekunem w zakresie przebiegu praktyki i trudności, które ewentualnie pojawiają się w trakcie jej przebiegu.
3. Dostęp do dokumentacji w celu jej poznania, analizy, wykorzystania w planowaniu procesu terapeutycznego, wychowawczego, opiekuńczego i profilaktycznego.

Weryfikacja efektów uczenia się oraz sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa

1. Analiza i ocena *Dziennika praktyk*, odzwierciedlającego przebieg realizacji zadań, potwierdzonych przez opiekuna praktyki w szkole/ placówce oświatowej.
2. Analiza i ocena jakości zapisów, dot. poznawania specyfiki przedszkola/szkoły/placówki systemu oświaty, obserwacji funkcjonowania dziecka/ucznia, asystowania w prowadzeniu zajęć, własnych uwag studenta, wyników ewaluacji i autoewaluacji oraz wniosków.
3. Analiza przedłożonego przez studenta po praktykach *portfolio*, zawierającego minimum 3 wybrane narzędzia diagnozy stosowane w placówce, 3 sprawozdania w formie konspektów poobserwacyjnych zajęć terapeutycznych z refleksją własną i wnioskami); innych dokumentów (np. wybranych regulacji prawnych, statutu, konspektów/scenariuszy obserwowanych zajęć edukacyjno-terapeutycznych, programów zajęć, programów wspomaganie; w tym ćwiczeń, IPET, notatek własnych z zajęć i innych), *Opinii zakładowego opiekuna praktyki, Sprawozdania z praktyk* i ewaluacji.

WIEDZA - obserwacja aktywności studenta podczas przygotowywania się do odbycia praktyki, analiza zapisów w dziennikach praktyk, w portfolio, konsultacje indywidualne lub/i grupowe, dane z ewaluacji (autoewaluacji) zajęć, wykonanych przez studenta.

UMIEJĘTNOŚCI - obserwacja umiejętności studenta podczas planowania zajęć, analiza zapisów w dziennikach praktyk, konsultacje indywidualne lub/i grupowe nt jakości prowadzonych zajęć, sposobu dokumentowania obserwowanych i prowadzonych zajęć/zajęć z asystenturą, przygotowywanie pomocy dydaktycznych, dobór i stosowanie metod, form kształcenia, dane z ewaluacji (autoewaluacji) zajęć. Analiza umiejętności pisemnego i metodycznego przygotowania się

do obserwacji lub/i prowadzenia wspomagania, odzwierciedlone w portfolio. Obserwacja umiejętności planowania, prowadzenia i oceniania procesu terapeutycznego;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE - obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć i realizacji zadań, wykazanie się konkretnymi kompetencjami społecznymi w trakcie analiz konkretnego IPET, dobranych ćwiczeń, projektu wspomagania, podanie w *Dzienniku praktyk* lub/i *Sprawozdaniu specjalistów* oraz nazw instytucji i zakresu pomocy, z których student skorzystał podczas odbywania praktyk, informacja zwrotna z ewaluacji, interpretacja ocen i wniosków wystawionych przez przedszkole/szkołę/placówkę systemu oświaty. Analiza oceny i opinii opiekuna praktyk z ramienia przedszkola/szkoły/placówki systemu oświaty; analiza spełnienia przez uczestnika studiów efektów przypisanych praktykom zawodowym, zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli; wykazanie się konkretnymi kompetencjami społecznymi w trakcie poznawania realizacji zadań/konkretnego projektu;

OCENA DZ x 0,6

Ocena końcowa z praktyk jest ŚREDNIĄ WAŻONĄ obliczoną według następującego wzoru:

OCENA KOŃCOWA = DZ x 0,6 + Dok x 0,4

- DZ – dziennik praktyk wraz z portfolio, sprawozdaniem i opinią zakładowego opiekuna praktyk, przebieg praktyk
- Dok – jakość dokumentów wchodzących w skład portfolio i innych załączników

Skala ocen:

bardzo dobry (5)

dobry plus (4,5)

dobry (4)

dostateczny plus (3,5)

dostateczny (3)

niedostateczny (2)

Ocena ustalana będzie na podstawie następującej skali:

poniżej 55.00 % - ocena 2

55.00 % i więcej - ocena 3

60.00 % i więcej - ocena 3,5

70.00 % i więcej - ocena 4

80.00 % i więcej - ocena 4,5

90.00 % i więcej - ocena 5.

Nakład pracy uczestnika studiów (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	STAC.	NIESTAC.
Forma nakładu pracy uczestnika studiów		
1. Udział w zajęciach teoretycznych – wykłady (zgodnie z planem studiów)	-	-
2. Udział w zajęciach praktycznych – analiza dokumentacji placówki, statutu, analiza podstaw prawnych organizowania wspomaganie oraz pomocy-psychologiczno-pedagogicznej, przygotowanie się do obserwacji lub/i asystowania zajęć; w tym zajęć terapeutycznych itp. (zgodnie z planem studiów i programem praktyk: ramowym i szczegółowym, dostosowanym do rodzaju praktyki)	-	110
3. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (1+2)	-	110
4. Praca własna (np. czytanie literatury z zakresu pedagogiki specjalnej, edukacji włączającej, psychologii, wychowania, opieki, terapii pedagogicznej i profilaktyki, analiza czasopism pedagogicznych, podstawy programowej, przewodników metodycznych, projektów zajęć, ćwiczeń, IPET, diagnoz, orzeczeń i opinii pp-p a także stron www instytucji, zajmujących się wspomaganie rozwoju; analiza przepisów prawa zewnętrznego oraz wewnętrznego szkół/placówek oświatowych, analiza materiałów metodycznych z zakresu terapii	-	-

pedagogicznej i wczesnego wspomaganie, ewaluacja, analiza wniosków, rekomendacje dla dalszego doskonalenia i inne).		
Sumaryczne obciążenie pracą uczestnika studiów (h):	-	110
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów – „ECTS” w siatce):	-	4
Uwagi		